

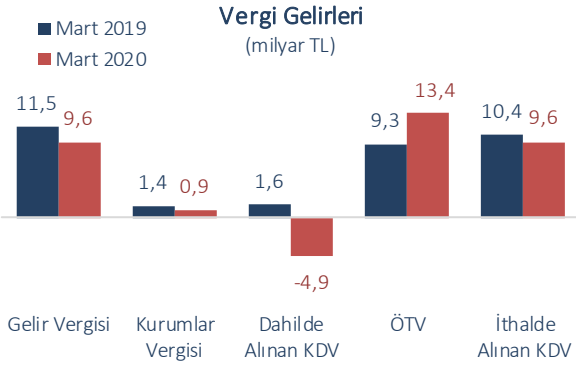
Bütçe açığı Mart'ta hızlı genişledi.

Mart ayıyla birlikte Türkiye'nin virüs salgınından etkilenmeye başlaması merkezi yönetim bütçe verilerine de yansdı. Merkezi yönetim bütçe açığı Mart ayında geçtiğimiz yılın aynı ayına kıyasla 19,2 milyar TL (%78,6) artarak 43,7 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde bütçe gelirleri vergi gelirlerindeki hızlı düşüşe bağlı olarak yıllık bazda %12,7 oranında daraldı. Bütçe harcamaları ise %15,6 oranında genişledi.

Ocak-Şubat döneminde sergilenen görece olumlu bütçe performansının etkisiyle bütçe açığı yılın ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine kıyasla 6,6 milyar TL (%18,2) azalarak 29,6 milyar TL düzeyine indi. Öte yandan, 2019'un ilk çeyreğinde 2,8 milyar TL açık veren faiz dışı denge bu yılın aynı döneminde 8,7 milyar TL fazla verdi.

Vergi gelirlerinde sert düşüş...

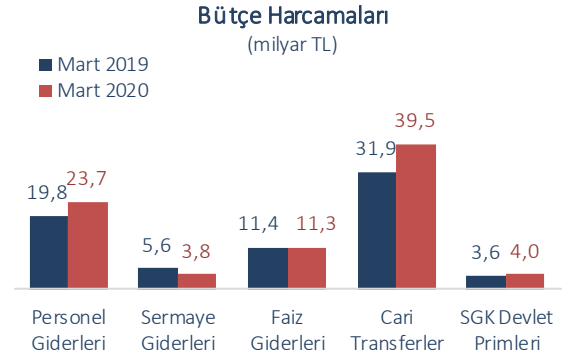
Virüs salgını nedeniyle arz ve talep koşullarındaki zayıflama eğiliminin yanı sıra salgının ekonomik aktiviteye etkisini sınırlandırmak için vergi tahsilatlarının ötelenmesi vergi gelirlerinin Mart ayında geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla %10,1 oranında gerilemesine neden oldu. Bu dönemde, dahilde alınan KDV, tahsilat ötelemeleri ve iade mekanizmasının etkisiyle, vergi gelirlerini 4,9 milyar TL azalttı. Ayrıca, gelir vergisi ile Hazine portföyü ve iştirak gelirlerinde yaşanan düşüşler de bütçe gelirlerini olumsuz etkiledi. Diğer taraftan, ÖTV gelirlerinin Mart ayında düşük bazın da etkisiyle geçen yılın aynı ayına göre %43,4 oranında genişlemesi bütçe gelirlerindeki düşüşü sınırlandırdı.

Mart ayındaki olumsuz performansına karşın, vergi gelirleri yılın ilk çeyreğinde %14,2 oranında genişledi. Bu dönemde, ÖTV, kurumlar geçici vergisi ve TL'deki değer kaybının da etkisiyle ithalde alınan KDV'nin bütçe gelirlerindeki artışa önemli katkı sağladığı görüldü. Ayrıca, Hazine portföyü ve iştirak gelirlerinin yanı sıra faiz gelirlerindeki yükseliş ilk çeyrekte bütçe gelirlerini destekleyen başlıca kalemler olarak öne çıktı.

Yılın ilk çeyreğinde bütçe harcamalarındaki hızlı yükseliş devam etti.

Mart ayında cari transferler ile personel giderlerindeki hızlı yükseliş bütçe harcamalarının hızla artmasına neden oldu. Bu dönemde, cari transferler altında izlenen diğer Hazine yardımlarındaki 2,6 milyar TL tutarındaki yükselişin de bütçe harcamalarındaki %15,6'lık artışa 3,3 puan katkı verdiği görüldü. Diğer taraftan, gayrimenkul sermaye ve üretim giderlerinin yıllık bazda 1,6 milyar TL (%35,9) azalması bütçe harcamalarındaki artışı 2 puan sınırlandırdı.

Yılın ilk çeyreğinde de cari transferler ve personel giderlerindeki genişleme bütçe harcamalarındaki yükselişte öne çıktı.

Beklentiler...

Koronavirüs salgınının Türkiye'de ekonomik aktiviteyi olumsuz etkilemeye başlaması vergi gelirlerini baskımlarken kamu maliyesi aracılığıyla ekonomiye verilen desteğin sürdürülmesini gerekli kılıyor. Bu durumun bütçe göstergeleri üzerinde yılın geri kalanında da baskı yaratmaya devam etmesini bekliyoruz.

Merkezi Yönetim Bütçesi

	Mart			Ocak-Mart			% 2020 Bütçe Bütçe Hedefi	
	2019	2020	% Değişim	2019	2020	% Değişim	Hedefi	Tahmini (%)
Harcamalar	78,8	91,2	15,6	254,4	285,3	12,1	1.095,5	26,0
Faiz Harcamaları	11,4	11,3	-0,4	33,4	38,2	14,6	138,9	27,5
Faiz Dışı Harcamalar	67,5	79,8	18,3	221,1	247,1	11,8	956,5	25,8
Gelirler	54,4	47,4	-12,7	218,3	255,7	17,2	956,6	26,7
Vergi Gelirleri	41,1	37,0	-10,1	154,3	176,1	14,2	784,6	22,4
Diğer Gelirler	13,3	10,5	-21,0	64,0	79,6	24,4	172,0	46,3
Bütçe Dengesi	-24,5	-43,7	78,6	-36,2	-29,6	-18,2	-138,9	21,3
Faiz Dışı Denge	-13,1	-32,4	147,2	-2,8	8,7	-	0,1	8.667,4

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bař Ekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

İlker řahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Gamze Can
Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.